

VÖRÖS ISTVÁN

Kutyavadászat

Végig a falak mentén. Az utca hosszában. Óvatosan lopózkodni a sarokig. Kutyavadászat. A kézben két kő. Óvatosan elmegyek a sarokig. Mögöttem Ferike és Imi. A kutyák az előbb fordultak be a köznek. Talán ott még utolérhetjük őket.

Amióta Imiékhez került Szutyer, a szukakutya, nagy kutyatalálkozók színhelye félvényként a környék. Olyankor falkában rohangálnak mindenféle. Mint most is. Hatalmas, loncsos burkuskutyák, közepes termetű rövidszőrűek, falusi snauzerek és tacsokószőrű rövidlábúak, fehérek, foltosak meg persze a feketék. Akármilyenek is, de egytől egyig kanok, affektáló vagy agresszív herékkel, az utcasarkon felkapott lábakkal. Feltűnnek az ismeretlenből és rögtön a környék rémei lesznek. Nem szent előttük se palánk, se kerítés, talán csak a vaskosabb kőfalak előtt hátrálnak meg. Nem tisztelik a magántulajdont. Mindenütt ott vannak, bejutnak a kertekbe, szőlőkbe, megriasztják a baromfiudvarban a kacsákat, meghajtják a csirkéket, az etetni induló gazdaasszony sokszor szőlőkaróval kénytelen elkergetni őket, összejárákálják a veteményt, leverik a tőkéről a szőlőt. A baromfiudvarban általában nem tesznek kárt, a közhangulat mégis ellenük fordul. Szidják Imiéket, szidják Szutyert, aki idecsődíti a kutyákat. A férfiak megállnak a kukoricagóré előtt, leverik a csizmájukról a sarat, szimatolnak, mi lehet a levegőben, de nem éreznek semmit, és ez bosszantja őket. Titokban kételkedni kezdenek magukban, húznak egyet az övükön. Csalódottak, mintha kimerült elemű zsebrádió kerekét forgatnák. A fejük fölött közben a kutyákhoz messzire elviszi az üzenetet a szél. Talán a szőrükbe tapad, mint a bolha, és egyikről a másikra ugrál, talán az ugatásuk, az a jellegzetes éjszakai ugatás, ami itt a csendet jelenti, az szól ilyesmikről. Ahogy az emberek a táncdalfesztivált, úgy hallgatják a többiek egy komondor szerelmes énekét, és fölbátorodva bele is kapcsolódnak. Ki tudja, hogyan, de mindent tudnak egymásról. Ki tudja, hogyan, de a megfelelő pillanatban mindig itt vannak.

Szutyer ilyen díszkisérettel vonul a környéken Imiék nagy szégyenére. Próbáltak tőle megszabadulni. Akármilyen messze is vitte el Jani bácsi a motorjával, végül csak vissza kellett fordulnia. Akármilyen jól is kötötték be a zsák száját a fuvar alatt, végül csak ki kellett oldani. Akármennyi borsot is szórt el maga után, amikor elhajtott, estére a kutya már ott kapart a küszöbön. Még tüszögött a futástól, a szőrébe tapadt hideg víztől, meg a borstól, de már hálásan csóválta a farkát. Mit láthatott bennük, azt már ők maguk se értették. Nahát ez a kutya, mondta Rózsi néni, mikor az ágyat megbontotta. Nahát, morgott Jani bácsi. Nahát, roppant az ebédlőasztal, mozdult a bor a pincében, bújt egymáshoz két tyúk a birsalmafaágon. Nahát.

Megszabadulni nem lehetett tőle, agyoncsapni pedig nem volt szívük. A sánta Tóthnak persze oda lehetett volna adni, aki egy húszasért kivitte volna a Mélyútba, de az ember akkor inkább maga üti agyon, szokta mondogatni Jani bácsi, és biztos igaza is volt.

Mi viszont hadat üzentünk a kutyáknak. Nem olyan veszélyes népség az, mint hiszik. Inkább gyávák. Ütéstől ételig sokmindent kaphatnak tőlünk, de sose lehetnek biztosak benne, hogy épp mikor mit. Bámulatosan ismerik az embert, mégsem tudnak kiigazodni rajta. Elég kővel megdobálni őket, és eltakarodnak. Vigyázni kell azonban, nehogy eltaláld őket. Nem a haragjukat kell kiváltani, hanem az ijedelmüket. Ilyen elvek szerint követtük és üldöztük a környéken engedély nélkül tartózkodó egyedeiket.

Igazam volt. Valóban ott vannak a saroknál. Ahol egy földút vezet a kiskápolna felé, a Futár köz. Itt a fölső sarkon meglehetősen meredek. Mozdíthatatlan fehér kövekkel van kirakva, hogy a néha arra hajtó szekerek ki tudjanak kanyarodni az utcára. Ezek a kövek talán valami régi út maradványai, mára a víz gömbölyűre koptatta őket, biciklivel rájuk se lehet hajtani, de télen annál jobb szánkópályát jelentenek, mikor jéggé áll össze közöttük a hó. Kicsit odébb aztán a lejtő esése csökken, kukoricások közé ér az út, a lecsorgó víz pedig az árokban iszapot halmoz, és tócsákba gyűlik, amelyek még napokkal az eső után se száradnak ki. Már ott szaladnak a kutyák. Az egyik előrefut, a vizet lefetyeli. Intek Iminek, kétoldalról kerítünk. Az unokaöcsém, Ferike, szorosan a nyomomban marad. Lassítunk megállunk. Most a bodzabokor túloldalán vannak. Lopódkodva megyünk közelebb és közelebb. Bár lopódkodni tulajdonképpen nem is kéne. A kutyák ilyenkor ügyet se vetnek az emberre. A túloldalon meglátom Imi. Jelt adok neki. Szutyer, kiáltja. A kutya odafut hozzá. Abban a pillanatban kőzapor zúdul a faképnél hagyott kanokra. Menekül, melyik merre lát. A lábamnál szerencsére nagyobbacska kavicsok hevernek, leguggolok, egymás után kapkodom föl őket. Imi készlete már elfogyott, ő most fölfelé nyargal a meredéken a házuk felé, mellette Szutyer ugrál, igyekszik elébe kerülni, jó kedve van. Én még fölkapok néhány követ, és mintha a kegyelemdőfést akarnám megadni, egyet a borjúnagyságú vezérkutya után vágok. Nagyot puffan a hátán. Rosszul céloztam. A kutya abban a pillanatban megáll. Gondolkodik. A haragját szedi össze. Hátrafordul. Lassan elindul felém. Még nem morog. Egyedül maradtam. Imiék már messze járnak. Ferike pedig túl kicsi, különben meg már ő is épp Imiék után iramodott. Egy pillanat alatt összeomlani látszik a legenda, hogy mi tisztítjuk meg a környéket a kutyáktól. Pedig erről már nagymamának is beszéltem. A vezér hátracsapja a fülét. Közelít.

Van még nálam egy utolsó kő. Bátortalanul eldobom felé. A pofája előtt esik le. Megáll. Megértette a figyelmeztetést. Visszafordul. Elfut. Én is sarkonfordulok, és a véghezvitt hőstett tudatával indulok a többiek után, már futomban kiabálva a nagy eseményt. Imi és Ferike a porban térdelnek. Szutyert, az egyetlen legálisan itt levő kutyát simogatják.